

Szegedi Ítéltábla

Bf.I.420/2022/11.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2023. február 22. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott1 és társai ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2022. január 31. napján kihirdetett 6.B.846/2018/149. számú ítéletét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

vádlott1 I. rendű vádlott közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntetéként elbírált cselekményét

3 rendbeli költségvetési csalás büntettének, melyből kettő esetben bűnsegédként [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, egy esetben (4) bekezdés b) pont 2. fordulat, egy esetben (5) bekezdés b) pont 2. fordulat] és egy esetben közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntettének minősíti [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat].

A számvitel rendjének megsértése büntettét [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont]

3 rendbeli bűnsegédként, egy esetben folytatólagosan elkövetettnek, a hamis magánokirat felhasználásának vétségét [Btk. 345. §] 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

vádlott2 II. rendű vádlott terhére megállapított

folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettét számvitel rendje megsértése büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] minősíti.

vádlott3 III. rendű vádlott terhére megállapított

2 rendbeli folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettét [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] egy esetben folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

vádlott4 IV. rendű vádlott terhére megállapított

3 rendbeli folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettét [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] egy esetben folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy vádlott1 I. rendű vádlott személyazonosító igazolványának száma: szám, vádlott3 III. rendű vádlott lakcíme: cím1.

Kötelezi vádlott4 IV. rendű vádlottat 14.400,- (tizennégyezer-négyszáz) forint a másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség megfizetésére az államnak a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint, további 14.400,- (tizennégyezer-négyszáz) forint bünygyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék fenti számú ítéletével vádlott1 I. rendű vádlottat bünyösnek mondta ki közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat és (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], 3 rendbeli közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettében [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] és 3 rendbeli közvetett tettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért az I. rendű vádlottat halmazati büntetésül 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani és akként rendelkezett, hogy az I. rendű

vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] vádlott2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat és (4) bekezdés b) pont 2. fordulat], folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettségében [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért a II. rendű vádlottat halmazati büntetésül 1 év 4 hónap szabadságvesztésre és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette és akként rendelkezett, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani, melyből a II. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A II. rendű vádlottal szemben 80.000,- forint erejéig vagyonekbehozást rendelt el.

[3] vádlott3 III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat és (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettségében [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért a III. rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 és szabadságvesztésre és 4 és gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette és akként rendelkezett, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani azzal, hogy abból a III. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A III. rendű vádlottal szemben 50.000,- forint erejéig vagyonekbehozást rendelt el.

[4] vádlott4 IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettségében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, két esetben (4) bekezdés b) pont 2. fordulat, egy esetben (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettségében [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] és 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]. Ezért a IV. rendű vádlottat halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani és megállapította, hogy a IV. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[5] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelkekről és kötelezte az I., II., III és IV. rendű vádlottakat egyetemlegesen 1.386.696,- forint, az I., III. és IV. rendű vádlottakat egyetemlegesen további 1.680,- forint, a II. rendű vádlottat külön 256.800,- forint, a IV. rendű vádlottat külön 285.632,- forint bűnügyi költség megfizetésére és megállapította, hogy a fennmaradó 8.950,- forint bűnügyi költséget a Magyar Állam viseli.

[6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyészség vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott4 IV. rendű vádlottak terhére súlyosítás végett, az elsőfokú ítélet megváltoztatása, hosszabb tartamú, börtönben végrehajtandó szabadságvesztés

és vádlott1 I. rendű, valamint vádlott4 IV. rendű vádlottak esetében hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása, míg vádlott3 III. rendű vádlott esetében közügyektől eltiltás kiszabása és a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése érdekében. Ezen túlmenően anyagi jogszabálysértés miatt, az elkövetői alakzatok téves jogi minősítése, az I., II. és III. rendű vádlottak bűnösségének közvetett tettesként társtettségben elkövetett költségvetési csalás, valamint társtettségben elkövetett számvitel rendjének megsértése, társtettségben elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, a IV. rendű vádlott vonatkozásában bűnösségének bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében, valamint 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében történő megállapítása érdekében.

[7] vádlott1 I. rendű vádlott védője a kiszabott büntetés enyhítése,

vádlott4 IV. rendű vádlott elsődlegesen felmentése, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabása,

a IV. rendű vádlott védője elsődlegesen valamennyi vádpont tekintetében felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében.

[8] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.283/2020/9. számú átiratában az ügyészség fellebbezését annak indokolásával egyezően azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy a számvitel rendjének megsértése büntette valamennyi vádlott esetében folytatólagosan elkövetettnek minősül és az ügyészségi fellebbezés nem a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontján alapult. A védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. A bejelentett fellebbezések irányára tekintettel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdésében foglaltak alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt, teljeskörűen bírálja felül. Eljárási szabálysértést nem észrevételezett, a tényállás [23], [28] és [43] bekezdésében írtakat helyesbíteni indítványozta akként, hogy vádlott1 I. rendű vádlott a cselekményeit vádlott2 II. rendű és vádlott3 III. rendű vádlottal közösen követte el. A bizonyítékok mérlegelését megfelelőnek tartotta, a bűnösségre vont következtetést pedig helytállónak. Csupán az elkövetői alakzatok meghatározását kifogásolta és részletesen indokolta az ügyészségi álláspontot, melynek lényege szerint a könyvelők voltak azok, akik a költségvetési csalás büntetéként elkövetési magatartását megvalósították, téves tudatállapotukat az I., II. és III. rendű vádlottak hozták létre, akik szándékegységben valósították meg a bűncselekményt oly módon, hogy a tévedésben lévő könyvelőket használták fel a bűncselekmények elkövetéséhez. Így közvetett tettesként társtettségben valósították meg a bűncselekményt. Érvei alátámasztásaképpen hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Bf.II.1/2022/31. számú ítéletére.

[9] vádlott4 IV. rendű vádlott vonatkozásában véleménye szerint az állapítható meg, hogy vádlott1 I. rendű vádlott tettesként megvalósított cselekményéhez szándékosan segítséget nyújtott, így cselekménye 1 rendbeli költségvetési csalás büntetéként minősül.

[10] A számvitel rendje megsértésének büntettét és a hamis magánokirat felhasználásának vétségét vádlott2 II. rendű és vádlott1 I. rendű, illetve vádlott3 III. rendű és

vádlott1 I. rendű vádlottak társtetteségben valósították meg, itt a közvetett tettességet nem látta megállapíthatónak. Mindkét bűncselekményt folytatólagosan követték el a vádlottak. Hivatkozott e körben is a Szegedi Ítéltábla következetes gyakorlatára.

[11] A büntetés kiszabása körében kifogásolta, hogy az I., III. és IV. rendű vádlottak vonatkozásában aránytalanul enyhe büntetés került kiszabásra, ezért mind a három vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés tartamának súlyosítását, a III. rendű vádlott esetében pedig, mivel indokolatlannak tartotta a büntetés végrehajtásának felfüggesztését, vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását indítványozta. Így összességében indítványozta az elsőfokú ítélet megváltoztatását, azt, hogy az ítéltábla vádlott1 I. rendű vádlott cselekményeit társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat és (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], 3 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont], 3 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §], vádlott2 II. rendű vádlott cselekményeit társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat és (4) bekezdés b) pont 2. fordulat], társtettesként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont], társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségének [Btk. 345. §], vádlott3 III. rendű vádlott cselekményeit társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat és (5) bekezdés b) pont 2. fordulat], 2 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettének [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] és 2 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §], míg vádlott4 IV. rendű vádlott költségvetést károsító cselekményét bűnszegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat] minősítse. Az I., III. és IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést, az I. és IV. rendű vádlottal szemben kiszabott közügyektől eltiltást súlyosítsa, a III. rendű vádlott tekintetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését mellőzze, a III. rendű vádlottat közügyektől eltiltásra is ítélje, az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit pedig hagyja helyben.

[12] vádlott1 I. rendű vádlott védője írásban indokolt fellebbezésében és a fellebbezési nyilvános ülésen enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartva hivatkozott arra, hogy alaptalan az ügyészégi álláspont, mert véleménye szerint a bűncselekmények minősítése helyes és törvényes. Vitatta, hogy az I. rendű vádlottnak kezdeményező, szervező szerepe lett volna a bűncselekmények elkövetése során. Az enyhítő körülmények túlsúlyára, a cselekmény óta eltelt jelentős időmúlásra és az I. rendű vádlott megbánó magatartására tekintettel a kiszabott büntetés enyhítését, az I. rendű vádlottal szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

[13] vádlott2 II. rendű vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[14] vádlott3 III. rendű vádlott védője szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A fellebbezési nyilvános ülésen hivatkozott arra, hogy a III. rendű vádlott rendezett családi körülmények között él, életvezetése kifogástalan, munkaviszonyban áll, ebből tartja el kiskorú gyermekét és folyamatosan téríti a bűncselekménnyel okozott kárt.

[15] vádlott4 IV. rendű vádlott írásban indokolt fellebbezésében a bizonyítékok mérlegelését támadta, továbbra is arra hivatkozott, hogy feleségével együtt alkalmazottként dolgozott, a tanúvallomások is azt támasztották alá, hogy csak az értékesítésben vett részt. Kifogásolta, hogy ugyan a költségvetést károsító cselekménye 1 rendbelinek minősült, mert csak az I. rendű vádlottnak nyújtott segítséget, ellenben a számviteli fegyelem és magánokirat-hamisítás vétségét a bíróság 3 rendbelinek minősítette. Jövedelmének és felesége jövedelmének igazolására okiratokat csatolt.

[16] A IV. rendű vádlott védője írásban indokolt fellebbezésében és a fellebbezési nyilvános ülésen elsődlegesen bizonyítékok hiányában történő felmentést, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte és fellebbezését kiegészítette azzal, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is indítványozta.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlanságára és iratellenességére hivatkozva részletesen indokolta, hogy a bűnösségre utaló konkrét bizonyítékok nem álltak rendelkezésre, a bizonyítékok mérlegelése során az elsőfokú bíróság csak a védence terhére értékelhető körülményeket emelte ki, nem foglalkozott a bizonyítékok körében az ellentmondásokkal, holott azok vizsgálata a vádlott ártatlanságát bizonyítaná, illetve az általa elmondottakat erősítené. A vallomások értékelése kapcsán az elsőfokú bíróság nem tett kellő mértékben eleget indokolási kötelezettségének, a bizonyítási indítványoknak sem tett eleget, így hiányos volt a bizonyítási eljárás.

[18] Kifogásolta még a bűnsegédi alakzat megállapítását és részletesen indokolta a részesi alakzat megállapíthatóságának törvényi feltételeit. Álláspontja szerint nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, hogy az I. rendű vádlott a terhére rótt bűncselekményeket elkövette, így tettesi alakzat hiányában vádlott4 IV. rendű vádlott bűnsegédi magatartása nem állapítható meg.

[19] Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a IV. rendű vádlott tudati oldalát kellő mélységben és ezzel az indokolási kötelezettségét is megszegte. Ezért indítványozta összességében a IV. rendű vádlott teljeskörű felmentését.

[20] A kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezését fenntartva kérte a szabadságvesztés tartamának a törvényi minimumban történő megállapítását és a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján a feltételes szabadságról történő rendelkezés megváltoztatását akként, hogy a IV. rendű vádlott a büntetés fele részének kitöltését követően legyen feltételes szabadságra bocsátható.

[21] Az eltérő minősítést célzó ügyészégi fellebbezés – eltérő jogi indokok mellett – alapos volt, ugyanakkor a felmentést, a súlyosítást és az enyhítést célzó fellebbezések alaptalanok.

[22] Tekintve, hogy jelen ügyben a fellebbezések bejelentésére részben a vádlottak terhére a kiszabott büntetések súlyosítása, részben vádlott4 IV. rendű vádlott javára felmentése, illetve az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, továbbá vádlott1 I. rendű és vádlott4 IV. rendű vádlott tekintetében a kiszabott büntetések enyhítése, valamint

valamennyi vádlott tekintetében eltérő minősítés megállapítása érdekében került sor, ezért a Szegedi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

[23] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerűen folytatta le a bizonyítási eljárást, így az ügy érdemére kiható, illetve a Be. 607. § (1) bekezdés, 608. § (1) bekezdés, illetve 609. § (1) bekezdésébe ütköző, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést nem követett el.

[24] Nem osztotta az ítéltábla vádlott4 IV. rendű vádlott védőjének azon álláspontját, amely szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét megszegte volna. Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásbeli követelményeit a Be. 561. § (3) bekezdése tartalmazza. Ezen bekezdés d) pontjában írtak szerint az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza azoknak a bizonyítékoknak megjelölését, amelyekre a bíróság döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. Az f) pont szerint az indokolásnak tartalmaznia kell a bizonyítási indítványok elutasításának indokolását is.

[25] Következetes a bírói gyakorlat a tekintetben, mely szerint az indokolási kötelezettség nem teljesítése címén az ítélet hatályon kívül helyezésének csak akkor van helye, ha a mulasztás az elsőfokú ítéletet érdemi felülbírálatra alkalmatlanná teszi, egyébként az indokolás a másodfokú bíróság által kiegészíthető, pótolható (EBH 2018.B8). Jelen esetben az elsőfokú bíróság ítéletében megjelölte és lényegüket tekintve elégséges mértékben ismertette azokat a bizonyítékokat, amelyekre ítéleti tényállását és ezáltal döntését alapította. Ezen túlmenően az általa felhívott egyes bizonyítékokra visszautalva állást foglalt a tekintetben is, hogy mely vádlottak védekezését fogadta el és melyeket nem. Ebből következően állást foglalt a tekintetben is, hogy tényállásának megállapításakor mely bizonyítékokat fogadta el és melyeket nem, így az elsőfokú bíróság ítélete a másodfokú érdemi felülbírálathoz elégséges körben tartalmazza azt, hogy az elsőfokú bíróság mely bizonyítékokra alapozta döntését és az milyen ténybeli és jogi alapokon nyugszik. Az elsőfokú bíróság annak is kellő és okszerű indokát adta, hogy miért utasította el vádlott4 IV. rendű vádlott és védője által előterjesztett bizonyítási indítványokat. Indokaival a másodfokú bíróság egyetértett.

[26] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan volt a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjában írtak szerint, mert a tényállást hiányosan állapította meg, másrészt a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Ezért az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ügyiratok tartalma, illetve helyes ténybeli következtetés révén az ítélet tényállását az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

[27] Az ítélet [13], [14], [32], [33], [55], [56], [61], [84] és [85] bekezdéseiben írtakat akként helyesbítette, hogy a mezőgazdasági termékek beszerzési forrása ismeretlen volt és mellőzte annak megállapítását, hogy a megvásárolt termékek után az általános forgalmi adó nem került kifizetésre.

[28] Ez a helyesbítés azért vált szükségessé, mert kétséget kizáró módon nem nyert bizonyítást, hogy honnan szerezték be vádlott1 I. és vádlott4 IV. rendű vádlottak a mezőgazdasági terményeket, másrészt, ha csak termelőtől vásároltak, akkor a terményt felvásárlási jeggyel 12%-os kompenzációs felárral tudták megvásárolni, melyet visszaigényelhetek volna (2007. évi CXXVII. törvény 201. §-tól 204. §-ig és 7. számú melléklet).

[29] A [41], [42], [43], [44] és [45] bekezdésben írtakat akként helyesbítette, hogy a cég5. ügyvezetője helyett vádlott1 I. rendű vádlott járt el. ügyvezető neve ügyvezetősége idején az ő tudta nélkül 2013. március 10. és március 18. napján az cég1.-től befogadott számlák vonatkozásában keletkezett adóhiányt az I. rendű vádlott okozta.

[30] A 2013. negyedik negyedévben október 2., november 18., december 30. és december 31. napján kiállított számlák tekintetében, amikor már vádlott3 III. rendű vádlott volt a cég ügyvezetője, ő felelt az 1.286.293,- forint vagyoni hátrány okozásáért. Ehhez az I. rendű vádlott neki segítséget nyújtott.

[31] Téves volt ugyanis az a következtetése az elsőfokú bíróságnak, hogy nem lehetett megállapítani, hogy vádlott3 III. rendű vádlott tudott az cég1.-től befogadott, valótlan tartalmú számlák sorsáról, felhasználásáról. Ezt mellőzte a másodfokú bíróság, hiszen a III. rendű vádlott esetében, aki lényegében stróman volt, valójában nem vett részt, csak formálisan a cég tevékenységében, ez a megállapítás irreleváns. A III. rendű vádlott, mint ügyvezető, az I. rendű vádlott részére számlatömböket adott át, nem saját maga által kitöltött számlákat vitt a könyvelőnek, a cég tényleges gazdasági tevékenységére nem volt rálátása. A céget ténylegesen nem ő irányította. A III. rendű vádlott a szerepének elfogadásával tudomásul vette, hogy őt akár jogellenes tevékenység folytatására használják fel.

[32] Ugyanezen időszakban a termék értékesítésekről kiállított számlák tekintetében az elsőfokú bíróság a III. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította, így önmagával is ellentmondásos következtetés volt, hogy nem lehetett megállapítani a III. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét ezen számlák tekintetében.

[33] A fentiekből következik, hogy vádlott3 III. rendű vádlott terhére róható vagyoni hátrány összegét meg kellett növelni 1.286.293,- forinttal, így (a [43] bekezdésben) helyesen 20.612.115,- forint a III. rendű vádlott által okozott vagyoni hátrány összege, mely hátrány okozásához vádlott1 I. rendű és vádlott4 IV. rendű vádlottak segítséget nyújtottak.

[34] vádlott4 IV. rendű vádlott mindvégig nemcsak fizikai, hanem pszichikai bűnsegédletet is nyújtott az I. rendű vádlottnak, így nyilvánvalóan tudta, hogy az I. rendű vádlott valótlan beszerzési számlákat használ tevékenysége során, ezért büntetőjogi felelőssége e számlák tekintetében is megállapítható.

[35] A [48], [50], [77] és [79] bekezdésben írtakat akként helyesbítette, hogy mellőzte annak megállapítását, hogy vádlott1 I. rendű vádlott megsértette a számviteli törvény rendelkezéseit, mert az az ügyvezetőként eljáró vádlott3 III. rendű vádlottat terhelte. Cselekvőségéhez vádlott1 I. és vádlott4 IV. rendű vádlottak „csupán” segítséget nyújtottak.

[36] A [72] bekezdésben írtakat akként helyesbítette, hogy a 2013. harmadik negyedévben vádlott1 I. rendű vádlott (ügyvezető 2 neve ügyvezetősége idején, az ő tudta és beleegyezése nélkül) 6.649.212,- forint, 2013. negyedik negyedévben (vádlott3 III. rendű vádlott ügyvezetősége idején) 13.600.000,- forint, mindösszesen 20.249.212,- forint vagyoni hátrányt okozott.

[37] vádlott1 I. rendű vádlott 42.336.103,- forint vagyoni hátrány okozásához nyújtott segítséget 2014. évben vádlott3 III. rendű vádlottnak.

[38] A [91], a [97] és a [103] bekezdésben írtakat kiegészítette azzal, hogy a 2016. évi áfabevallást az cég2., a cég3., valamint a cég4. 2017. február 25. napjáig nyújthatta volna be.

[39] Ez a kiegészítés az elkövetési idő pontos meghatározása miatt vált szükségessé, ugyanis 2017. február 25. napjáig volt lehetőség arra, hogy ezen cégek tekintetében valóságnak megfelelő adóbevallás kerüljön benyújtásra.

[40] A [107] bekezdésben írtakat akként helyesbítette, illetve egészítette ki, hogy vádlott1 I. rendű vádlott az I/A. tényállási pontban írtakkal 32.063.769,- forint vagyoni hátrány okozásához nyújtott segítséget vádlott2 II. rendű vádlottnak, a II/A. tényállási pontban írtakkal 62.948.218,- forint vagyoni hátrány okozásához nyújtott segítséget vádlott3 III. rendű vádlottnak (ebből 20.612.115,- forint a cég5. adóhiánya, 42.336.103,- forint a cég6 adóhiánya).

[41] Az ügyvezetők megtévesztésével ügyvezető neve esetében 580.394,- forint, ügyvezető 2 neve esetében 6.649.212,- forint, vádlott3 III. rendű vádlott esetében 2013. negyedik negyedévre vonatkozóan 13.600.000,- forint, ügyvezető 3 neve esetében 10.941.695,- forint, ügyvezető 4 neve esetében 372.708,- forint (cég3.), valamint 6.976.784,- forint (cég4.), így mindösszesen 39.120.793,- forint vagyoni hátrány okozása róható az I. rendű vádlott terhére.

[42] A [109] bekezdésben írtakat akként helyesbítette, hogy vádlott3 III. rendű vádlott a II/A. tényállási pontban írt cselekményével 20.612.115,- forint (cég5.), a III/A. tényállási pontban írt cselekményével 42.336.103,- forint (cég6), mindösszesen 62.948.218,- forint vagyoni hátrányt okozott.

[43] A [110] bekezdésben írtakat kiegészítette azzal, hogy vádlott4 IV. rendű vádlott az I. rendű vádlottal együtt az cég1. ügyvezetőjének 32.063.769,- forint, a cég5. és a cég6-nek 62.948.218,- forint, míg közvetlenül vádlott1 I. rendű vádlottnak 31.771.301,- forint vagyoni hátrány okozásához nyújtott segítséget.

[44] Az így kiegészített és helyesbített tényállás már megalapozott volt és ekként képezte a felülbírálat alapját.

[45] Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésére törvényes lehetőség nincs, ezért vádlott4 IV. rendű vádlott felmentése érdekében bejelentett, gyakorlatilag a bizonyítékok mérlegelését támadó fellebbezések, valamint az ítélet megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezése érdekében bejelentett fellebbezés eredményre nem vezethettek.

[46] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, tényállás felderítési feladatának eleget tett. Helyesen járt el, amikor vádlott4 IV. rendű vádlott és védője által előterjesztett további bizonyítási indítványokat elutasította és annak helyes indokát is adta.

[47] A Be. 167. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése alapján állapítja meg. Ebből következően a bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása az elsőfokú bíróság feladata. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során kellő és okszerű indokát adta annak, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, a logika szabályainak megfelelő következtetéseket vont le és megfelelő indokát adta annak is, hogy miért vetette el a IV. rendű vádlott védekezését és hogy azzal szemben a tényállás megállapítása során miért fogadta el főként a II. és III. rendű vádlottak, valamint tanú1, tanú2 tanúk nyomozás során történt első kihallgatásuk alkalmával tett vallomását, továbbá tanú3, tanú4, tanú5, tanú6, ügyvezető 3 neve tanúk vallomását, valamint az igazságügyi könyvszakértői és írásszakértői véleményekben foglaltakat, az adóhatósági eljárás során keletkezett iratokat és cégnyilvántartás adatait. A tanúvallomások alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a IV. rendű vádlott aktívan vett rész a zöldségbeszerzésekben, ebben évek óta nagy gyakorlattal rendelkezik, ismeri a termelőket, a lehetséges egyéb beszerzési forrásokat. Ezen bizonyítékokból okszerűen és a logika szabályainak megfelelően jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy vádlott4 IV. rendű vádlott nemcsak a mezőgazdasági termékek értékesítésében, hanem beszerzésében is részt vett. vádlott1 I. rendű vádlottat cselekvőségében fizikailag és pszichikailag is segítette. A bizonyítékok helyes értékelése alapján került sor annak megállapítására, hogy az ismeretlen forrásból megszerzett mezőgazdasági termékeket az I. rendű vádlott által a cég7. nevében kiállított számlák befogadásával legalizálták az cég1. könyvelésében, mely számlák a 2013. évben benyújtott adóbevallásban kerültek szerepeltetésre.

[48] A mezőgazdasági termékek IV. rendű vádlott által ténylegesen értékesítésre kerültek, az erről kiállított számlákat azonban a könyvelésbe nem állították be.

[49] Lényegét tekintve ugyanilyen módon került sor a számla nélkül megvásárolt termékek értékesítésére a III. rendű vádlott által képviselt cég5. és a cég6 tevékenysége során.

[50] Helyesen jutott arra a megállapításra is az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű vádlott több cég esetében az ügyvezetők tudta és beleegyezése nélkül állított ki, illetve fogadott be számlákat, mely számlák általános forgalmi adó tartalma nem került bevallásra és megfizetésre.

[51] Így összességében az elsőfokú bíróság az általa megállapított és megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelősségére, az általuk

elkövetett bűncselekményeket azonban nem mindenben a törvényi rendelkezéseknek megfelelően minősítette, ezért az helyesbítésre, jogi indokolása pedig több ponton szintén helyesbítésre és kiegészítésre szorult.

[52] Az elsőfokú bíróság tévedett vádlott1 I. rendű vádlott elkövetői minőségének meghatározása során. Ebből kifolyólag a részesi cselekmények rendbelisége és az elkövetési értékek meghatározása is helytelen volt az I. rendű vádlott tekintetében. A kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint a költségvetési csalás alanya tettesként (társtettesként) csak az lehet, akit a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség terhel és ezzel kapcsolatban tanúsít megtévesztő magatartást, illetőleg aki a tényállásszerű elkövetési magatartást a költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában tanúsítja, feltéve, hogy ezzel a költségvetésnek – akár eshetőleges szándékkal – vagyoni hátrányt okoz. Büntetőjogilag tehát azt a természetes személyt kell tettesként felelősségre vonni, akinek a köteleességét képezte, hogy intézkedjék a kötelezettségek teljesítése tárgyában.

[53] A 2014. március 15. napjáig hatályban volt, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban Gt.) 2. § (2) bekezdésében írtak szerint a korlátolt felelősségű társaságnál az ügyvezető képviseli a gazdasági társaságot harmadik személyekkel szemben, hatóságok előtt, továbbá a jogi személy nevében aláírásra is jogosult. Az ügyvezető vezető tisztségviselő. A vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését, az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal – és ha a törvény kivételt nem tesz – a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni (Gt. 30. § (2) bekezdés). Ebből következően az ügyvezető felelős a kft. törvényes működéséért, személyesen ezen felelősséget pedig az viseli, aki az ügyvezetői pozíciót aktuálisan betölti. A 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 3:112. § - 116. §-ában szabályozottak ezzel megegyezők.

[54] A költségvetési csalás elkövetési magatartása az adókötelezettség szempontjából jelentős tényre vonatkozó, valótlan tartalmú nyilatkozat megtétele, vagy ilyen tény elhallgatása. A bűncselekményt az követheti el, aki az adóhatóságnak bevallani köteles ezeket a tényeket. Társtettese csak az lehet, akit ugyanilyen kötelezettség terhel, pl.: ha ketten látják el az ügyvezetői tisztséget. A következetes bírói gyakorlat szerint a bűncselekményt azonban más elkövetői minőségben, pl.: közvetett tettesként, bűnsegédként olyan személy is elkövetheti, akinek nincs jogi kötelezettsége e tényekre vonatkozó nyilatkozattételre (BH 2013.200.). Következetes az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy az ún. közvetett tettesség állapítható meg, ha az elkövető más, a tévedése miatt nem büntethető személyt, mint eszközt használ fel a bűncselekmény elkövetéséhez.

[55] Jelen ügyben vádlott2 II., illetve vádlott3 III. rendű vádlottak voltak a társaságaik vezető tisztségviselői, ebből következően azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a költségvetési csalás büntettét ők, mint önálló tettesek követték el. vádlott1 I. rendű vádlott a valótlan tartalmú számlák könyvelőhöz történő eljuttatásával, illetve az értékesítésről kiállított számlák eltitkolásával bűnsegédletet nyújtott a II. és III. rendű vádlottaknak a költségvetési csalás elkövetéséhez.

[56] Következetes a bírói gyakorlat abban is, hogy a különböző elkövetői minőségben megvalósított részselekmények nem vonhatók törvényi egységbe. Törvényi

egységet csak a törvényi tényálláson belüli magatartás, azaz a tettesi cselekmény teremt. A bűnrészességre, mint tényálláson kívüli magatartásra törvényi egységet alapozni nem lehet (Kúria Bfv.II.372/2017/7.).

[57] Tévedett ezért az elsőfokú bíróság az ítélet [295] bekezdésében kifejtettek kapcsán, amikor az I. rendű vádlott közvetett tettesként és bűnsegédként elkövetett cselekményeit egységesen a súlyosabb elbírálású elkövetői alakzathoz igazodóan közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás bűntettében állapította meg és a bűncselekmény minősítését az összesített vagyoni hátrány összege szerint határozta meg.

[58] A részesi cselekmény minősítése és rendbelisége a tettesi alapcselekményhez igazodik. A részesi elkövető felelősségének a tettesi alapcselekmény szab határt. A törvényi egységként történő értékelést kizárja az, ha a részesi magatartások különböző tettesek által elkövetett, több alapcselekményhez kapcsolódnak. Ha a részes különböző tettesek által elkövetett alapcselekményhez fűződően követte el a költségvetési csalást, a részesi cselekmények rendbelisége a tettesi alapcselekményekhez igazodik, azaz a tényállásban I/A. és II/A., valamint III/A. pontban megjelölt cselekmények tekintetében az állapítható meg, hogy vádlott1 I. rendű vádlott két tettesnek, vádlott2 II. és vádlott3 III. rendű vádlottnak nyújtott bűnsegédletet, így a tényállás I., II. és III. pontjában leírt magatartásával 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettét valósította meg.

[59] A részesi magatartások is csak akkor alkotnak törvényi egységet, ha azonos tettes cselekményeihez kapcsolódnak, ha a részes különböző tettesek által elkövetett alapcselekményhez fűződően követte el a költségvetési csalást, a részesi cselekmények rendbelisége a tettesi alapcselekményhez igazodik (EBH 2019. B.6.). A hivatkozott bírói gyakorlatra tekintettel a III. rendű vádlottnak nyújtott bűnsegédi bűnrészesség esetében lehet törvényi egységet megállapítani, mert a III. rendű vádlott két cég ügyvezetőjeként követte el a költségvetési csalás bűntettét, amely 1 rendbeli bűncselekménynek minősül, így az I. rendű vádlott által a III. rendű vádlottnak nyújtott bűnsegédi magatartás is a tettesi alapcselekményhez igazodóan 1 rendbelinek minősül. Törvényi egységet csak törvényi tényálláson belüli magatartás, tehát tettesi cselekmény teremt, ezért bűnrészességre – mint tényálláson kívüli magatartásra – törvényi egységet alapozni nem lehet (BH 2015. 178.).

[60] Ugyanakkor a II/A., III/A., IV. és V. tényállási pontban írt cselekmények tekintetében vádlott1 I. rendű vádlott közvetett tettesi elkövetői minősége állapítható meg, tekintve, hogy ügyvezető neve (cég5.), ügyvezető 2 neve (cég6), vádlott3 (cég6 2013. év negyedik negyedév), ügyvezető 3 neve (cég2.), ügyvezető 4 neve (cég3., cég4.) ügyvezetők nem tudtak a vád tárgyává tett számlák befogadásáról, illetve az értékesítésről szóló számlák létezéséről, azaz tévedésben voltak, ezért az általuk tévedésben megvalósított költségvetési csalásért nem ők, hanem a tévedés okozója, az I. rendű vádlott, mint közvetett tettes tartozik felelősséggel. Az I. rendű vádlott ezen cselekményei törvényi egységet képeznek, azaz a bűncselekmény minősítésénél a részscselekményekkel együttesen okozott vagyoni hátrányra kell tekintettel lenni (BH 2018. 162.). Ez jelen esetben azt jelenti, hogy a II/A. tényállási pont esetében 580.394,- forint, a III/A. tényállási pont tekintetében 6.649.212,- forint és 13.600.000,- forint, a IV. tényállási pont esetében 10.941.695,- forint, az V. tényállási pont esetében 372.708,- forint és 6.976.784,- forint a részscselekmények elkövetési értéke, azaz az I. rendű vádlott közvetett tettesként mintegy 39.120.793,- forint vagyoni hátrányt okozott a költségvetésnek. A fent részletezettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét

megváltoztatta, az I/A. tényállási pont tekintetében az I. rendű vádlott cselekményét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata, (4) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint, a tényállásban II/A. és III/A. pontban írt cselekményét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata, (5) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint, míg a közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntettét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata, (4) bekezdés b) pont 2. fordulata szerint minősítette (II/A., III/A., IV., V. tényállási pontok). vádlott4 neve IV. rendű vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság a vádlott által 3 rendben bűnsegédként megvalósított költségvetési csalás büntettét helyesen minősítette.

[61] A fentiekből kitűnően az ítéltábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját, még a Szegedi Ítéltábla Bf.II.1/2002/31. számú, általa hivatkozott határozata tükrében sem. Az ügyészségi álláspont a következetes bírói gyakorlattal ellentétes.

[62] A számvitel rendjének megsértése tekintetében is tévedett az elsőfokú bíróság az elkövetői minőségek meghatározása során. A Btk. 403. § (1) bekezdés szerinti különös bűncselekmény elkövetője tettesként csak olyan személy lehet, akire nézve a számvitelről szóló törvény tartalmaz kötelezettségeket, vagy akit egyéb bizonylatolási és nyilvántartási kötelezettség terhel. Gazdálkodó szervezet esetében elsősorban a képviselő felel a számviteli szabályok megtartásáért. Jelen esetben vádlott2 II. rendű, illetve vádlott3 III. rendű vádlottak sértették meg a számviteli törvény szerinti bizonylati rendet és fegyelmet, továbbá a számviteli alapelvek közül a valóság és a teljesség elvét. Ehhez a magatartásukhoz vádlott1 I., illetve vádlott4 IV. rendű vádlottak bűnsegédként nyújtottak. Ezen túlmenően tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a számvitel rendje megsértésének büntettét valamennyi esetben folytatólagosan elkövetettnek minősítette. A kialakult bírói gyakorlat szerint, ha több adóéven keresztül, folyamatosan történt a bizonylati rend megsértése, amivel az adott gazdasági társaság vagyoni helyzetének áttekintését, illetőleg ellenőrzését megghiúsították, abban az esetben minősül a számvitel rendjének megsértése folytatólagosan elkövetettnek. Jelen esetben az cég1. tekintetében egy üzleti évet, a cég5. esetében szintén egy üzleti évet és cég6 esetében két üzleti évet érintett a bizonylati rend megsértése. Így kizárólag a cég6 esetében volt megállapítható a Btk. 6. § (2) bekezdésében meghatározottak szerinti folytatólagos elkövetés. A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság e körben az elsőfokú bíróság ítéletét szintén megváltoztatta, vádlott1 I. rendű bűnösségét 3 rendbeli bűnsegédként, egy esetben folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettéként, vádlott2 II. rendű vádlott bűnösségét számvitel rendje megsértése büntettének, vádlott3 III. rendű vádlott bűnösségét 2 rendbeli, egy esetben folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettéként, vádlott4 IV. rendű vádlott esetében 3 rendbeli bűnsegédként, egy esetben folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének minősítette.

[63] A hamis magánokirat felhasználása esetében a bűncselekmény védett jogi tárgya a közbizalom, legszorosabb értelemben a magánokiratok bizonyító erejébe vetett bizalom. A hamis magánokirat felhasználása azzal valósul meg, ha valaki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál. A folytatólagosság megítélése során elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy a hamis magánokiratot milyen jogok és kötelezettségek, azaz milyen jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek bizonyítására használták fel többször. Jelen esetben a megsértett jogviszony, illetőleg az abban megtestesülő érdek a II. és III. rendű vádlottak több hamis magánokirat felhasználásával elkövetett cselekményénél azonosak, hiszen II. és III. rendű vádlottak a

fiktív számlák tartalmát könyveltették le és a könyvelés ekként valótlan adatai alapján jogosulatlanul számolták el az általános forgalmi adót az adóbevallásokban, ez által a II. rendű vádlott esetében egyetlen jogviszonyban, az cég1. és az adóhatóság között fennálló adójogviszonyban, a III. rendű vádlott esetében kettő jogviszonyban, a cég5. és a cég6, valamint az adóhatóság között fennálló adójogviszonyban valósultak meg a hamis magánokirat felhasználásának elkövetési magatartásai. Mindhárom cég negyedéves áfabevalló volt, ezért figyelemmel a 36/2007. Bk. véleményben foglaltakra, a cselekmény folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének minősül, melyet a II. és III. rendű vádlottak tettesként - a III. rendű vádlott két rendbeliként –, az I. rendű vádlott és a IV. rendű vádlott pedig bűnsegédként követtek el, tekintve, hogy a valótlan számlákat az I. rendű vádlott bocsátotta a II. és III. rendű vádlottak rendelkezésére, amelyhez a IV. rendű vádlott segítséget nyújtott. Ezért az I. rendű vádlott vonatkozásában a másodfokú bíróság a cselekmény minősítését megváltoztatta és a hamis magánokirat felhasználásának vétségét 3 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetettnek minősítette.

[64] A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket szinte maradéktalanul értékelte, azt a másodfokú bíróság csupán annyiban helyesbítette, hogy az üzletszerű minősítés mellett mellőzte a hosszabb időn át történő elkövetésre hivatkozást, mert az kétszeres értékelést jelentene vádlott2 II. és vádlott3 III. rendű vádlottak esetében. vádlott1 I. rendű vádlott tekintetében az eltérő minősítésre figyelemmel további enyhítő körülményként értékelte, hogy mind a számvitel rendjének megsértése büntettét, mind a hamis magánokirat felhasználásának vétségét bűnsegédként követte el és hogy 2 rendbeli költségvetési csalás büntetteként értékelt cselekményét követte el szintén bűnsegédként. vádlott2 II. rendű vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként értékelte a beismerő vallomást, továbbá vádlott4 IV. rendű vádlott vonatkozásában mellőzte súlyosító körülményként történő értékelését annak, hogy több gazdasági társaságot érintett az elkövetés, tekintve, hogy 3 rendbeli bűncselekmény elkövetésében került sor bűnösségének megállapítására és ez így a kétszeres értékelés tilalmába ütközik.

[65] Az így helyesbített bűnösségi körülményekre is tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy valamennyi vádlott vonatkozásában kizárólag szabadságvesztés büntetéssel érhetőek el a büntetési célok. Az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű vádlottak esetében tévesen határozta meg a büntetési tétel középértékét, mert az I. rendű vádlott vonatkozásában helyesen tíz év, míg a II. rendű vonatkozásában helyesen hét év.

[66] Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a feltárt enyhítő körülményekre tekintettel indokolt a középértéktől lényegesen enyhébb büntetés kiszabása, továbbá, hogy valamennyi vádlott vonatkozásában indokolt a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés d), illetve c) pontjának az alkalmazása is.

[67] Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját is, mely szerint vádlott3 III. rendű vádlott tekintetében alaposan feltehető, hogy a büntetési célok a büntetés végrehajtása nélkül, annak próbaidőre történő elhalasztásával is elérhetőek.

[68] Valamennyi vádlott vonatkozásában a kiszabott szabadságvesztés tartama arányos, arányban áll a vádlottak által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyával és a

személyükben rejlő társadalomra veszélyesség fokával, a kiszabott szabadságvesztés tartamánál az elsőfokú bíróság kellően méltányolta, hogy a bűncselekmények elkövetése óta hosszú idő telt el, továbbá a büntetőeljárás elhúzódását is. Ezért a másodfokú bíróság sem a kiszabott büntetések súlyosítására, sem azok enyhítésére nem látott törvényes lehetőséget. Az elkövetési érték nagysága, a szervezett, hosszú ideig tartó elkövetés indokolta vádlott1 I. rendű és vádlott4 IV. rendű vádlottakkal szemben a hosszabb tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását, annak enyhítésére a másodfokú bíróság törvényes lehetőséget nem látott.

[69] Az elsőfokú bíróság vizsgálta vádlott2 II. rendű és vádlott3 III. rendű vádlottak vonatkozásában, hogy érdemesek-e az előzetes mentesítésre. E körben osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint az általuk elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyára és az elkövetés körülményeire figyelemmel az előzetes mentesítéshez megkívánt érdemesség nem áll fenn.

[70] Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

[71] A fent részletezettekre figyelemmel a másodfokú bíróság kizárólag az ügyészség által, eltérő minősítés érdekében bejelentett fellebbezést ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[72] A másodfokú bíróság vádlott1 I. rendű vádlott új személyazonosító igazolványának számát és a vádlott3 III. rendű vádlott új lakcímét a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja, illetve a Be. 184. § (2) bekezdés e) és f) pontja alapján megállapította.

[73] A fellebbezési eljárás során felmerült bűnügyi költségről történő rendelkezés a Be. 613. § (1) és (2) bekezdésén alapult.

[74] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) bekezdése értelmében fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2023. február 22.

Dr. Benedek Tibor sk.

Dr. Katona Dorottya sk.

Dr. Cserháti Ágota sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.420/2022/11. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 6.B.846/2018/149. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2023. február 22.

Dr. Benedek Tibor sk.

a tanács elnöke